

ՀԱՅ ԱՋԳԱՂՐՈՒԴՅՈՒՆ

ԲԱՆԱՀՅՈՒՍՈՒԴՅՈՒՆ

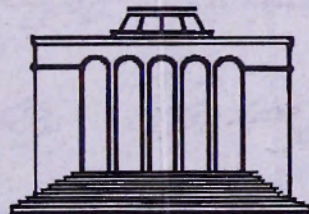

Գիրքը ստացրվում է ամերիկահայ բարերար,
Սայր հայրենիքում վերջին երեք տարում ավելի
քան 30 գրքի հրատարակության մեկենաս

ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՍԻՄՈՆՅԱՆԻ

հովանավորությամբ, որի հայրենանվեր
գործունեությունն այս տարի ըսա արժանվույն
գնահատվեց Մովսես Խորենացու մեդալով

НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ НАУК РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ

ИНСТИТУТ АРХЕОЛОГИИ И ЭТНОГРАФИИ

АРМЯНСКАЯ ЭТНОГРАФИЯ И ФОЛЬКЛОР

Материалы и исследования

21

ЭСТЕР ХЕМЧЯН

ТАВУШ

Издательство "Гитутюн" НАН РА
Ереван 2000

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ

ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

ՀԱՅ ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԲԱՆԱՅՅՈՒՍՈՒԹՅՈՒՆ

Նյութեր և ուսումնասիրություններ

21

A III
7271

ԷՍԹԵՐ ԽԵՄՉՅԱՆ

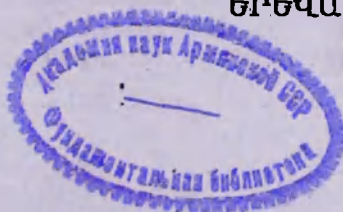
ՏԱՎՈՒՇ

Արարի՛ Գևորգ Բուրջումեանի հիշատակը՝
այն չարախոս, նարեկաբար, ու
անսովոր զանգվածային չարացում 5
հոգի:

Յերեմյա Բաղդասար

19. 8. 2004 թ.

Կոնստանտին

ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատարակչություն
ԵՐԵՎԱՆ 2000

ԳՏՀ 39(479.25) + 398 = 919.81

ԳՄԴ 63.5(2Հ) + 82.3Հ

Խ 413

Տպագրվում է ՀՀ ԳԱԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի
գիտական խորհրդի որոշմամբ

Խմբագրական խորհուրդ՝ Բ.Ն. Առաքելյան, Գ.Ա. Տիրացյան, Է.Տ. Կառապետյան.

Ս.Բ. Հարությունյան, Ա.Մ. Նազինյան, Դ.Ս. Վարդումյան
Պատասխանատու խմբագիր՝ րանասիրական գիտությունների լուկտոր
Ս.Բ. Հարությունյան

Գիրքը երատարակության են երաշխավորել գրախոսներ՝ րանասիրական գիտությունների
թեկնածուներ Ռ.Հ. Գրիգորյանը և Ս.Ա. Վարդանյանը

Խ 413 ԽԵԱՉՅԱՆ Է.Յ., Տավուշ, Պր. 21, Պատ. խմբ.՝ Ս.Բ. Հարությունյան. – եր.: ՀՀ ԳԱԱ
«Գիտություն» հրատ., 2000, 314 էջ (Հայ ազգագր. և բանահյուս.: Նյութեր և
նստումնասիր.: ՀՀ ԳԱԱ հնագիտ. և ազգագր. ին-տ.):

Ժողովածուն ընդգրկում է Տավուշի (Շամշադին) բանահյուսական նյութեր՝ գրառված
1977–1986թթ.՝ Շամշադինի շրջանում, տարեց բանասացներից: Նյութերը
ներկայացված են երեք ռաժիններով՝ վիպական րանահյուսություն (հեքիաթներ,
գրույցներ, ավանդություններ, վարձախոսություններ, հուշապատումներ), քնարական
բանահյուսություն (հայրենասիրական, սիրային, կենցաղային երգեր, սգերգեր,
խաղիկներ), բանածնային բանահյուսություն (առած-ասացվածքներ, օրհնանքներ,
անեծքներ, հանելուկներ և այլն), ինչպես նաև սովորույթներ ու հավատալիքներ:

Հասցեագրվում է բանահյուսությամբ հետաքրքրվողներին և ընթերցող լայն
շրջաններին:

4702080105

Խ 4702080105
703(02) – 2000

ISBN 5 – 8080 – 0438 – 2

© ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատարակչություն, 2000

ԳՄԴ 63.5 (2Հ)+82.3Հ

ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ

Ափյուռքահայ հասարակական գործիչ և բարերար, սույն զորքի հովանավոր Հարություն Սիմոնյանի սիրահոծար աջակցությամբ ցարդ լույս են տեսել ներքոհիշյալ գրքերը.

1. Լևոն Չորմիսեան - Համապատկեր Արեւմտահայոց մէկ դարու պատմութեան, Բ և Գ հատորներ:
2. Խոսրով Թիւթունճեան - Անմահներուն հետ (Վասպուրական մեր աշխարհին մէջ):
3. Անտոնինա Մահարի - Իմ ողիսականը:
4. Երվանդ Օտյանի հիշատակին - (Կազմեցին Լևոն Հախմտուանո և Աբգար Ափինյանը):
5. Գեղամ Սևան - Ափյուռքահայ գրականության պատմության ուրվագծեր, Բ հատոր (1945-1985):
6. Լարիբեկ Մանուկյան - Երվանդ Օտյան (կյանքը, հրապարակախոսությունը, գեղարվեստական վաստակը):
7. Աբգար Ափինյան - Կարմիր լիալուսին (Վարդան Գրիգորյանի պատմավեպը):
8. Դավիթ Գասպարյան - Չարենցյան ասույթներ:
9. Գեղամ Սևան - Գառնիկ Աղդարյան (կյանքը և ստեղծագործությունը):
10. Հեղինակային կոլեկտիվ - Թումանյան, ուսումնասիրություններ և հրապարակումներ, 5-րդ հատոր:
11. Հայ ազգագրություն և բանահյուսություն (Թալին), 19-րդ հատոր:
12. Հովհաննես Թումանյան - Երկերի լիակատար ժողովածու, 8-րդ հատոր:
13. Ազատ Եղիազարյան - «Սասնա ծռեր» էպոսի պոետիկան
14. Վարուժան Աճեմեան - Ուրիշ առաւօտ մը:
15. Էդվարդ Ջրրաշյան - Պոլշկինը և հայ բանաստեղծները:
16. Ակսել Բակունց - Նորահայտ էջեր (կազմեց Դավիթ Գասպարյան):
17. Երվանդ Օտեան - Հայ Տիասբոբան:
18. Սաբգիս Հարությունյան - «Սասնա ծռեր» (հատոր Դ)
19. Միքայել Կիրճեան - «Ազգային»-ն կամ մեծութիւն եւ անկում պարոն Իզմասպիոս Ռութինեանի
20. Երվանդ Օայան - Նամակներ:
21. Նվարդ Թումանյան - Թումանյանի մանկությունը:
22. Ջրույցներ Հովանի Գուստայի հետ. Գարեգին Ա Ամենայն հայոց կաթողիկոս:
23. Հովհաննես Թումանյան - Երկերի լիակատար ժողովածու, 10-րդ հատոր:
24. Հ. Բախչինյան - XVII-XVIII դարերի հայ գրականությունը:
25. Հայ ազգագրություն և բանահյուսություն (Լոռի), 20-րդ հատոր:
26. Յ. Նիմոնեան - Էլի Նազարեանի յիշատակին:
27. Ռոպեր Ճեպեճեան - Գեղարդ, 2 հատոր:
28. Միքայել Կիրճեան - Մարտիկ աղա:
29. Կոմիտաս - Նամականի:
30. Միքայել Կիրճեան, Ինտրա, Արփիար Արփիարեան - Նամականի:
31. Էդվարդ Ջրրաշյան - Թումանյանի գրական ժառանգությունը:
32. Ռոզա Գրիգորյան, Երանուհի Մելիք-Մուրադյան - «Սասնա ծռեր» (նորահայտ պատումներ)
33. Երվանդ Օտյան - «Թիւ XVII խաֆիեն», Կ. Ա:

ՀԱՅ ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԲԱՆԱՀՅՈՒՍՈՒԹՅՈՒՆ

Նյութեր և ուսումնասիրություններ

№ 21

ԷՍԹԵՐ ՀԱՅԿԻ ԽԵՄՉՅԱՆ

ՏԱՎՈՒՇ

Հրատ. խմբագիր՝ Ս.Ե.Գուլասարյան

Հանձնված է շաբաթօր 06.03.2000թ.

Ստորագրված է ապագրության 16.09.2000թ.: Պապեր 016:

Պայմանական՝ 32 մամուլ: Գինը՝ պայմանագրային:

ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրաատարակչություն, Երևան,
375019, Երևան, Մարշալ Բաղրամյան պող. 24գ:

ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրաատարակչության տպարան, Երևան,
375019, Մարշալ Բաղրամյան պող. 24: